

prima instanță: V. Stihî

dosarul nr. 2rac-105/17

instanța de apel: Iu. Grosu, A. Corcenco, D. Corolevschi

ÎNCHEIERE

22 martie 2017

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă
Ion Druță
Tamara Chișca-Doneva

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Societatea cu Răspunderea Limitată „Devax”, reprezentată de avocatul Durnescu Mihail,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Societății cu Răspunderea Limitată „Devax” împotriva Societății cu Răspunderea Limitată „Vitalitifruit-Expo” cu privire la încasarea datoriei, penalității și a cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 10 noiembrie 2016, prin care au fost admise apelurile declarate de Societatea cu Răspunderea Limitată „Devax” și Societatea cu Răspunderea Limitată „Vitalitifruit-Expo”, casată hotărârii Judecătoriei Telenești din 26 aprilie 2016 în partea încasării penalității și a cheltuielilor de judecată și în partea dată emisă o nouă hotărâre, în rest hotărârea din Judecătoriei Telenești din 26 aprilie 2016, fiind menținută,

constată:

La 11 ianuarie 2016 SRL „Devax”, reprezentată de avocatul Mihail Durnescu a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Vitalitifruit-Expo” cu privire la încasarea datoriei, dobânzii, penalității și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a indicat că între reclamant și pârât au fost încheiate mai multe tranzacții, în urma cărora au apărut anumite drepturi și obligații.

Susține că SRL „Dewax” în calitatea sa de furnizor a executat cu bună credință și în deplin volum obligațiile ce-i revin, pe când SRL „Vitalitifruit-Expo” în calitatea sa de beneficiar nu și-a executat obligațiile asumate.

Menționează că urmare a neonorării obligațiilor a pârâtului precum fi a bunei credințe a reclamantului, acesta din urmă ne fiind obligat, a înaintat cerere prealabilă respectând procedura extrajudiciară de soluționare a litigiului, oferindu-i, în așa mod, pârâtului termen pentru achitarea datoriei în suma contractuală și factuală.

Cu toate acestea, multiple tentative de aplanare a conflictului pe cale amiabilă au dus la eșec, astfel încât, indiferența și neglijența pârâtului, generând în continuu neonorarea obligațiilor contractuale și anume neachitarea integrală a datoriilor contractuale, achitând la data de 23 noiembrie 2015 prin ordinul nr. 315 o datorie doar

în sumă de 19 969 lei, pentru accesorii de irigare, confirm facturii DV6665722 din 30 octombrie 2014.

Precizează că datoria acumulată de SRL „Vitalitifrukt-Expo” față de SRL „Dewax” la data depunerii acțiunii în judecată constituie: în conformitate cu factura fiscală seria DV6665678 din 17 octombrie 2014 - suma de 8 000 lei, în conformitate cu factura fiscală seria DV6665722 din 30 octombrie 2014 – suma de 29 500 lei, în conformitate cu factura fiscală seria DV66656810 din 01 decembrie 2014 – suma de 3621 lei, în conformitate cu factura fiscală seria DV6665815 din 01 decembrie 2014 – suma de 750 lei, în conformitate cu factura fiscală seria DV6665851 din 22 decembrie 2014 – suma de 400 lei, în conformitate cu factura fiscală seria DV6665946 din 26 februarie 2015 – suma de 1798 lei, în total datoria constituie 24 100 lei (44 069 lei – 19969 lei).

Totodată, cu referire la prevederile art. 602 alin.(2), art. 624 alin.(1), art. 629 din Cod civil, invocă precum că clauza penală stabilită în acord urmează a fi impusă prin faptul nerespectării acordului în esență.

Luând în considerare aspectele ce preced , precum și invocarea motivelor de drept, consideră totodată că temeiurile de bază ce impun admiterea prezentei acțiuni sunt art. 6 al Convenției europene a drepturilor omului, art. 20 și art. 115 din Constituția, art. 8, 1, 16, 514, 572, 573, 585 Cod civil.

Solicită încasarea de la SRL „Vitalitifrukt-Expo” în beneficiul SRL „Dewax” datoria în sumă de 24 100 lei și a penalității în sumă de 66 070,40 lei.

La 16 februarie 2016, SRL „Dewax”, reprezentată de avocatul Mihail Durnescu a depus cerere de majorare a pretențiilor din acțiune, prin care, suplimentar, a solicitat încasarea și a cheltuielilor de judecată în sumă de 2 800 lei suportate pentru executarea încheierii de asigurare a acțiunii și 15 000 lei pentru asistență juridică.

În cadrul dezbaterilor judiciare, SRL „Dewax”, reprezentată de avocatul Mihail Durnescu, în final, a solicitat încasarea de la SRL „Vitalitifrukt-Expo” în beneficiul SRL „Dewax” datoria în sumă de 24 100 lei, a penalității în sumă de 66 070,40 lei, a dobânzii în sumă de 0 062,34 lei și a cheltuielilor de judecată în sumă de 2 800 lei suportate pentru executarea încheierii de asigurare a acțiunii, 23 400 pentru asistență juridică, precum și cheltuieli pentru achitarea taxei de stat.

Prin hotărârea Judecătoriei Telenești din 26 aprilie 2016, acțiunea a fost admisă parțial și încasat de la SRL „Vitalitifrukt-Expo” în beneficiul SRL „Dewax” suma de 24 100 lei cu titlu de datorie, 39 662,10 lei cu titlu de penalități, 9 062 lei cu titlu de dobândă de întârziere, 1600 lei cheltuieli de judecată sub formă de taxa de stat achitată la depunerea acțiunii și 4 000 lei cu titlu de cheltuieli pentru asistență juridică, în rest acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 10 noiembrie 2016 au fost admise apelurile declarate de SRL „Dewax” și SRL „Vitalitifrukt-Expo”, casată parțial hotărârea primei instanțe, în latura încasării penalității în sumă de 39 662,10 lei și a cheltuielilor de judecată în suma totală de 5 600 lei și emisă în partea dată o nouă hotărâre, prin care pretenția înaintată de SRL „Dewax” privind încasarea din contul SRL „Vitalitifrukt-Expo” a penalității a fost respinsă, iar pretențiile de încasare a cheltuielilor de judecată au fost admise parțial și încasat din contul SRL „Vitalitifrukt-Expo” în beneficiul SRL „Dewax” cheltuielile de judecată în quantum total de 8 523 lei, compuse din suma de 723 lei cu titlu de taxa de stat, 2 800 lei cu titlu de cheltuieli de executare și 5 000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

Iar în partea încasării datoriei din contul SRL „Vitalitifrukt-Expo” în beneficiul SRL „Dewax” în sumă de 24 100 lei și a dobânzii de întârziere în sumă de 9 062 lei hotărârea judecătorească din 26 aprilie 2016 a fost menținută.

În susținerea concluziei care a format convingerea admiterii parțiale a acțiunii instanța de apel a reținut prevederile art. 512 alin.(1), 514 și 572 alin.(1) Cod civil, considerând întemeiate pretențiile SRL „Dewax”, precum și soluția primei instanțe în partea încasării datoriei în mărime de 24 100 lei, specificând în acest sens că datoria solicitată spre încasare din contul SRL „Vitalitifrukt-Expo” în beneficiul SRL „Dewax” este confirmată prin facturile fiscale prezentate de ultima, iar actele enunțate sunt susceptibile de a fi apreciate cu titlu de acte confirmative ale existenței obligației pecuniare, care dau dreptul creditorului de a solicita executarea datoriei din contul debitorului.

La fel, cu referire la prevederile art. 619 Cod civil, instanța de apel a găsit justificată și soluția încasării dobânzii de întârziere din contul SRL „Vitalitifrukt-Expo” în beneficiul SRL „Dewax” în mărime de 9062 lei, care a fost solicitată expres prin cererea de chemare în judecată.

Pe de altă parte, instanța de apel a apreciat drept neîntemeiată pretenția SRL „Dewax” și soluția instanței de fond în partea încasării penalității, reținând în acest sens prevederile art. 624 alin.(1) Cod civil, care indică că clauza penală (penalitatea) este o prevedere contractuală, astfel, aceasta urmează a fi încasată doar în cazul stipulării într-un contract valabil încheiat sub aspectul condițiilor de formă și de conținut, fapt care nu a fost constatat în prezenta speță.

Remarcând, în acest sens, că acordul nr. 1 privind încheierea datoriilor din 01 septembrie 2016, prezentat de către SRL „Dewax” în susținerea pretențiilor sale, este semnat de către reprezentantul SRL „Dewax”, fără ca pe acordul menționat să fi fost aplicată semnătura reprezentantului SRL „Vitalitifrukt-Expo” și ștampila întreprinderii, ca formă de materializare a acordului, apreciind, astfel, că actul în cauză nu poate fi considerat drept acord încheiat între SRL „Vitalitifrukt-Expo” și SRL „Dewax”, iar stipularea a punctului în actul menționat privind încasarea penalității nu acordă acesteia calitatea de clauză contractuală și efect juridic opozabil SRL „Vitalitifrukt-Expo”.

În raport cu cheltuielile de judecată suportate și pretinse de către SRL „Dewax”, instanța de apel cu referire la prevederile art. 82, art. 94 alin.(1) și art. 96 alin.(1) și (2) CPC, a considerat întemeiate pretențiile în partea încasării cheltuielilor în sumă de 2 800 lei, suportate de SRL „Dewax” la executarea încheierii de asigurare a acțiunii, deoarece cheltuielile date corespund criteriilor de realitate, rezonabilitate, necesitate și care se confirmă prin încheierea executorului judecătoresc Gața-Cupcea Natalia din data de 05 februarie 2016 (f.d. 57).

Cât despre încasarea cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 23 400 lei, instanța de apel a invocat că deși, reprezentantul SRL „Dewax” a prezentat în susținerea acestor pretenții bonurile de plată, considerând însă că cheltuielile solicitate de SRL „Dewax” spre a fi încasate din contul SRL „Vitalitifrukt-Expo” în cuantum de 23 400 lei, nu corespund criteriilor de rezonabilitate și necesitate în prezenta cauză civilă.

Prin urmare, reieșind din complexitatea cauzei, noutatea și dificultatea întrebărilor juridice ridicate de speță; aportul avocatului la soluționarea cauzei; timpul și munca depusă de avocat; aptitudinile speciale necesare pentru a acorda asistența

(cunoștințe tehnice speciale, cunoașterea profundă a unor reglementări de profil cunoașterea limbilor străine, a altor procedee de comunicare cu clienții specifici etc); faptul în ce măsură munca avocatului în cauza respectivă îi limitează capacitatea de a lucra în alte dosare; rezultatul obținut; restricțiile de timp impuse de client și circumstanțele cauzei; natura și durata relației dintre avocat și client; experiența, reputația și abilitatea avocatului; justificarea și ponderea mijloacelor de apărare utilizate în cauză; suma despăgubirilor pretinse în cauză /obținute în cauză; alți factori la discreția instanței, instanța de apel a ajuns la concluzia necesității și raționalității procesuale a încasării în beneficiul lui SRL „Dewax” din contul SRL „Vitalifrufruct-Expo” a cheltuielilor de judecată în cuantum total de 8 523 lei compuse din: 723 lei cu titlu de taxă de stat, cuantum raportat la partea admisă din acțiunea înaintată de SRL „Dewax”, și 5 000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 24 noiembrie 2016, a fost considerat greșit introdusă denumirea persoanei juridice, a apelantului-pârât SC „Vitalifrufruct-Expo” SRL în dispozitivul deciziei Curții de Apel Bălți din 10 noiembrie 2016, invocând că denumirea corectă a apelantului-pârât este SC „Vitalifrufruct-Expo” SRL.

La data de 23 ianuarie 2017, SRL „Dewax”, reprezentată de avocatul Durnescu Mihail a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea parțială a deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, în partea respingerii acțiunii, cu emiterea în partea dată a unei noi hotărâri cu privire la admiterea acțiunii integral și încasarea din contul SRL „Vitalifrufruct-Expo” în beneficiul SRL „Dewax” a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 18 400 lei și penalitate în sumă de 66 070,40 lei.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu hotărârile instanțelor ierarhic inferioare în partea contestată, considerând că concluzia instanței de apel și de fond vine în contradicție cu normele de drept material și de drept procedural, care a adus la soluționarea eronată a pricinii.

Susține că deducțiile instanței de apel sunt făcute doar pe pretențiile invocate de intimat, fără a se lua în considerare argumentele invocate de reclamant și alte părți adverse, precum și lipsa expunerilor asupra probelor, lipsa examinării obiecțiilor reclamantului, nu au fost verificate circumstanțele pricinii, fapt ce a dus la pronunțarea unei decizii cu încălcarea standardelor procedurale ale legalității și temeiniciei unui act judecătoresc. Mai mult, invocă că la soluționarea litigiului, instanța de apel nu a respectat principiile unui proces echitabil, în special principiul contradictorialității procesului, egalitatea și disponibilitate în drepturi.

Consideră neîntemeiate susținerile instanței de apel precum că acordul nu a fost semnat corespunzător, deoarece pe acord este aplicată ștampila și semnătura persoanei responsabile, unde acesta își manifestă acordul și voința în privința acordului, iar ulterior nu a parvenit nici o obiecție în privința acordului ori că acesta este unul nevalabil, prin urmare, tăcerea prezumă acceptare conform legii civile, astfel încât, acordul nu este unul viciat acesta fiind valabil.

La fel, afirmă că nu a fost motivată nici soluția instanțelor în partea respingerii pretențiilor de încasare a cheltuielilor de asistență juridică și fără a fi dată, în acest sens, apreciere anexei contractului care include și raportul orelor de muncă.

Generalizând cele evocate, consideră că concluziile instanțelor sunt expuse într-o formă evazivă, incertă neavând putere de convingere, fără a fi dată o apreciere cuvenit prevederilor formulate în acțiune. Or analiza pe care o face instanța în legătură

cu motivele de fapt și drept, care iau format convingerea în sensul unei anumite soluție trebuie să fie clară și simplă, precisă, conchisă și fermă, să aibă putere de convingere.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

După cum atestă actele cauzei decizia redactată a instanței de apel din 10 noiembrie 2016 a fost expediată în adresa reprezentantului SRL „Dewax” - avocatul Durnescu Mihail la data de 29 noiembrie 2016, fapt ce se confirmă prin copia scrisorii de însoțire (f.d. 131) și recepționată de ultimul la data de 02 decembrie 2016, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție (f.d. 133).

Astfel, instanța de recurs consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 23 ianuarie 2017, în termen.

La 13 februarie 2017 în adresa intimă SRL „Vitalitifrukt-Expo” a fost expediată copia recursului declarat de către SRL „Dewax”, reprezentată de avocatul Durnescu Mihail cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței la recurs.

Însă intimata nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv și nu a depus referințe în termenul stabilit.

Examinând temeiurile recursului declarat de către SRL „Dewax”, reprezentată de avocatul Durnescu Mihail în raport cu materialele pricinii civile, Completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție, consideră că recursul este inadmisibil, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin.(4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către SRL „Dewax”, reprezentată de avocatul Durnescu Mihail nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC, or recurentul nu a invocat nici un temei care ar indica la ilegalitatea deciziei instanței de apel.

Mai mult, argumentele invocate în recurs se axează asupra fondului cauzei, constituind o reproducere a celor aduse și în cererea de apel.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ține să menționeze că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posedă puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de către SRL „Dewax”, reprezentată de avocatul Durnescu Mihail asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către SRL „Dewax”, reprezentată de avocatul Durnescu Mihail ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție,

dispune:

Recursul declarat de către Societatea cu Răspunderea Limitată „Dewax”, reprezentată de avocatul Durnescu Mihail, se consideră inadmisibil.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Ion Druță

Tamara Chișca-Doneva